

Informatie over RAD51D genmutaties

Risico op kanker bij een RAD51D-mutatie

Eierstokkanker komt in Nederland voor bij ongeveer 1 op de 90 vrouwen en is in verreweg de meeste gevallen niet erfelijk. Bij ruim 10% van de vrouwen met eierstokkanker is de aandoening wel erfelijk bepaald.

De gemiddelde kans op het krijgen van borstkanker is voor een Nederlandse vrouw ongeveer 13%. Bij ruim 5% van alle vrouwen met borstkanker is er sprake van een erfelijke oorzaak.

Van een aantal genen (erffactoren) is bekend dat een verandering (mutatie) hierin een verhoogd risico geeft op het krijgen van eierstokkanker en borstkanker. Eén van deze genen heet RAD51D. Omdat onderzoek van het RAD51D-gen nog niet zo lang wordt aangeboden, zijn de exacte risico's op kanker voor dragers van een RAD51D-mutatie nog niet goed bekend. Meer onderzoek is nodig om hierover duidelijkheid te krijgen.

Vrouwen die draagster zijn van een RAD51D-mutatie hebben waarschijnlijk een risico van 5-13% om voor het 80^e jaar eierstokkanker te krijgen. Het risico is hoger als bij directe familieleden eierstokkanker is voorgekomen (bijvoorbeeld bij zussen en/of moeder).

Over het algemeen wordt de diagnose eierstokkanker bij dragsters van een RAD51D-mutatie op relatief oudere leeftijd gesteld en wordt het risico op eierstokkanker voor 50-jarige leeftijd laag ingeschat.

Het risico op borstkanker is bij vrouwen die draagster zijn van een RAD51D-mutatie verhoogd en wordt tussen 15 en 30% geschat.

Er lijkt bij RAD51D-mutaties geen duidelijk verhoogd risico te zijn op het krijgen van andere vormen van kanker.

Welke medische adviezen zijn er?

Voor draagsters van een RAD51D-mutatie is er reden om verwezen te worden naar een gynaecoloog met aandachtsgebied erfelijke kanker. Controles van de eierstokken met een echoscopie of bloedonderzoek zijn niet zinvol. Overwogen kan worden om de eierstokken en eileiders preventief te laten verwijderen. Of zo'n operatie overwogen wordt hangt af van het persoonlijke ingeschatte risico op eierstokkanker. Dit risico hangt af van de leeftijd van de vrouw en het voorkomen van eierstokkanker bij familieleden. Afhankelijk van dit risico op eierstokkanker kan met de gynaecoloog een preventieve operatie besproken worden. De optimale leeftijd voor zo'n operatie is niet bekend. Overwogen kan worden dit uit te stellen tot de periode waarin de overgang (menopauze) optreedt.

Voor vrouwelijke draagsters van een RAD51D-mutatie geldt het volgende advies voor periodiek borstonderzoek:

- Van 40 tot 60 jaar: jaarlijks consult op de polikliniek chirurgie (mammapoli) en beeldvormend onderzoek, waarbij mammografie en MRI-onderzoek worden afgewisseld.
- Van 60 jaar tot 75 jaar: deelname aan het bevolkingsonderzoek naar borstkanker.

Hoe erft een RAD51D-mutatie over?

Zowel mannen als vrouwen kunnen drager zijn van een RAD51D-mutatie en deze doorgeven. Kinderen van een ouder met een RAD51D-mutatie hebben ieder een kans van 50% (1 op 2) om deze mutatie te erven. Dit geldt voor zowel zonen als dochters.

Wat betekent dit voor familieleden?

Kinderen, broers, zussen en ouders van iemand met een RAD51D-mutatie hebben 50% kans om deze mutatie ook te hebben. Vrouwelijke draagsters hebben een verhoogd risico op het krijgen van eierstok- en borstkanker, zoals hierboven beschreven. Voor mannelijke dragers zijn er geen gevolgen bekend voor hun eigen gezondheid, maar zij kunnen de mutatie wel doorgeven aan hun kinderen.

Voor erfelijkheidsadvies en onderzoek kunnen familieleden zich door hun huisarts laten verwijzen naar een polikliniek klinische genetica.

Waar vind ik meer informatie?

Voor meer informatie over erfelijke borst- en eierstokkanker kunt u terecht op de websites www.kankerinderfamilie.nl, <https://www.erfelijkheid.nl/ziektes/eierstokkanker> en <https://www.erfelijkheid.nl/ziektes/borstkanker>.

Informatie over het informeren van familieleden over de erfelijke aanleg voor kanker vindt u op de website <https://erfelijkheid.nl/erfelijk-en-dan/familie-vertellen-over-erfelijke-aanleg-kanker>.

Bij "Olijf", netwerk voor vrouwen met gynaecologische kanker en bij de borstkankervereniging kunt u onder andere terecht voor lotgenotencontact. Zie de websites <https://olijf.nl> en <https://www.borstkanker.nl/> voor de contactgegevens.

1 augustus 2022.